

Kossuth rádió Vasárnapi újság című november 6. Nagy Katalin interjú

https://mediaklikk.hu/radio-lejtszo-kossuth/?date=2022-11-06_06-06-18&enddate=2022-11-06_08-39-48&ch=mr1

(8:08-8:17)

Újhelyi Zoltán: A klíma változik, de vészhelyzet nincs. Politikai és gazdasági érdekcsoportok rángatják az éghajlatkutatást - figyelmeztet egyre több szakember. A klímaváltozás kihívásai és a döntéshozók erre adott válaszai soha nem látott mértékű beavatkozással fenyegetnek a gazdaságban. Elég csak a benzines és a diesel-üzemanyagú motorok betiltására gondolni. Ez azért is riasztó, mert a világ 9/10 részének egyelőre esze ágában sincs engedelmesen követni a Nyugatot. Az viszont nagy kérdés, hogy mi lesz Európa húzóágazataival: a gépjárműgyártással vagy a vegyiparral, amelyek első számú ellenségei a zöld lobbinak. Szólni, vitázni pedig nem nagyon lehet. A klímaváltozást ugyanis olyan véleményterror kíséri, amilyenre a 20. század totális rendszerei óta nemigen volt példa. CLINTEL klímakutató-csoport most nyílt levélben hívja fel az egyiptomi klímacsúcsra érkező globális vezetők figyelmét arra, hogy az ENSZ és az Éghajlatváltozási Kormányközi Testület (az IPCC) elutasít minden tudományos vitát, mintegy babonává dermesztve az éghajlattudományt. Szarka László geofizikust, akadémikust, a CLINTEL klímakutató-csoport magyar résztvevőjét Nagy Katalin kérdezte.

Nagy Katalin: A nagyvárosok klíma-vészhelyzetet hirdetnek, sorra egymás után. Az ENSZ főtitkára arról beszél, hogy a huszonötödik órában vagyunk, olyan nagyon nagy a baj. És már arról is hallani, hogy tulajdonképpen külön kategória lesz a klímaszorongók betegsége a pszichológusoknál. Hogyan látja Szarka László akadémikus, geofizikus, van-e ennek a félelemnek valódi alapja?

Szarka László: Az égvilágon semmi alapja nincs. Sem a klímaszorongásnak, sem pedig azt gondolni, hogy klíma-vészhelyzet lenne. Földünk éghajlata örökké változott, most is változik. Térben és időben, mindenféle léptéktartományban. Néhány évtizedenként, sőt van, amikor hirtelen átmenetekkel történő változások zajlanak az éghajlatban. Most is egy ilyenek vagyunk a tanúi, mint ahogy örökké volt valamilyen éghajlatváltozás. Ez egyáltalán nem példátlan. Ebből a rövid felmelegedési időszakból azt gondolni, hogy örökké folytatódni fog, ez egész egyszerűen badarság.

Nagy Katalin: Igen. Állítólag mégis komoly tudósok, több százan, ennek a bizonyos nemzetközi szervezetnek a tagjai, az ún. IPCC-nek, amely esküszik arra, sőt egymás után ontja a tanulmányokat arra vonatkozóan, hogy milyen nagy a baj.

Szarka László: Úgy gondolom, hogy az a csoport, aminek én tagja vagyok (a Klímaintelligencia, CLINTEL, Climate Intelligence, aminek elnöke egy holland geofizikus akadémikus, a Holland Tudományos Akadémia tagja), ebben a társaságban nagyobb szellemi potenciál van már, mint az IPCC-ben (a Kormányközi Éghajlatváltozási Testületben). Ez az objektivitást illetően feltétlenül igaz. Hiszen azok a kutató kollégák, akik az IPCC-ben dolgoznak, alá vannak rendelve egy külső politikai megrendelésnek. Ennek az IPCC-nek a jelzője: kormányközi testület, tehát nem nemzetközi tudományos szervezetről van szó. Hanem megrendeléseket teljesítenek, és eleve csak egy leszűkített szemüvegen át nézik a klímaváltozást, és próbálják annak a magyarázatát megadni, de kizárólag úgy, hogy egy dologra fókuszálnak, az antropogén eredetű légkörösszetétel-változtató hatásokra, nevezetesen az ember szén-dioxid-kibocsátására.

Nagy Katalin: Ők is használnak különböző számításokat, algoritmusokat, különböző modelleket. Hát nem ezzel dolgozik a tudomány?

Szarka László: Nem. A tudomány használja a modelleket, természetesen, hogy megértsünk egy-egy jelenséget, de azt ne felejtjük el, hogy szoftverekkel – számítógépes modellekkel – soha az égvilágon még semmit nem lehetett bebizonyítani. Kizárólag a tények bizonyító erejűek. Ez azért van, mert a

szoftverek úgy működnek, a szerint működnek, hogy a készítőik mit építettek bele a számítógépes programba. És ha egyedül, kizárólag a szén-dioxidot építették bele, akkor természetesen csak arra nézve fognak valamilyen következtetésre jutni, lehetőleg olyanra, amilyent szeretnének előre megkapni. Na, most a valóság sokkal-sokkal változatosabb. Lehetetlen tökéletes modellt készíteni, hiszen azzal az ember Istennek deklarálná magát. Amivel bizonyítani, meg – főleg cáfolni - lehet, azok a megfigyelések, tehát a tények. Tehát igazi megfigyelések alapján lehet csak érdemi következtetést levonni, mondjuk az éghajlatváltozásról is.

Nagy Katalin: Az Önök csoportja mit mond, milyen helyzet van, mi ez az átalakulás, ami most történik?

Szarka László: Például, hogy a Nap egy változó csillag. Ez egyébként közhely, a csillagászok evidenciának veszik. Csakhogy az IPCC nem akar tudomást venni arról, hogy a Napnak ilyen emberi időléptékben is vannak bizonyos változásai. Napállandóról beszélnek. Olyan értékűnek veszik fel, hogy mellette még az a hatás, amit szeretnének látni, az nagyként legyen bemutatható. Vannak olyanok ebben a csoportban, akik a Föld belső dinamikájában látják az éghajlatváltozások egyik okát. De tulajdonképpen az egész kozmoszra tekintettel kell lennünk, hiszen egy apró kis törékeny bolygó vagyunk a világegyetemben. És azt gondolni, hogy az ember befolyásolja, és ráadásul meg is változtathatja a klímát... Van egy kívülről ránk erőltetett szemlélet, amivel majd hogyan már vitatkozni sem szabad. És ennek a szemléletnek az értelmében azt követelik az emberiségtől, hogy meg kell vonni az emberiség energiaellátását jelentő energiaforrások 80 százalékát, hiszen körülbelül ennyi a szén, a kőolaj és a földgáz szerepe az emberiség energiaellátásában. Mindössze azért, mert szén-dioxidot bocsát ki. Ráadásul káros anyagnak tekintik a CO₂-t, pedig a fotoszintézis egyik feltétele, a növényi biomassza építőanyaga. Végül is tudományos viták nagyon érdekes kérdése lehet, hogy mi okozza az éghajlatváltozást, de azt, hogy a civilizációt tönkre akarják tenni, az már nem tudományos kérdés, az közügy, mindenkinek saját ügye kell, hogy legyen. És bizony fel kell figyelni arra, hogy nem tudományos megállapítás van a tények mögött, hanem kívülről ránk erőltetett nézet.

Nagy Katalin: Ennek gazdasági háttere van?

Szarka László: Sokféle háttere van. Talán még a gazdaságinál is jelentősebb háttere is van. Én azt a modellt találtam a legjobbra, hogy az emberiség önzőség-önzetlenség eloszlását tekintve - mondjuk, ha egy normális eloszlást, Gauss-görbét tételezünk fel - a legtöbb ember normális. A kellő mértékben van, aki kicsit jobban vagy kevésbé önző vagy önzetlen, de az eloszlási görbe két szélén ott vannak a végtelenül önzők, és a végtelenül idióta altruisták. És szerintem most az a képlet, hogy a végtelenül önzők, akiknek semmi sem elég, összefogtak az altruista idiótákkal, a radikális zöldekkel (mélyzöldekkel), és mindezek összehangolt támadása zajlik.

Nagy Katalin: Mit kell ahhoz tenni, hogy normálisan tudjunk kezelni az éghajlatváltozást? Hiszen az hogy változik az éghajlat, azt Önök sem tagadják.

Szarka László: Ezért adott ki a CLINTEL a múlt héten egy olyan nyilatkozatot, ami nem szakembereknek szól (mint amilyen a három évvel ezelőtti klímanyilatkozat, aminek volt az a lényege, hogy nincs klíma-vészhelyzet). Most is ugyanaz a cím: nincs klíma-vészhelyzet. Egész egyszerűen megnézzük a mérési adatsorokat. Tehát nem amit modelleztek, hanem amit mértek. És azt látjuk, hogy 1850-től egészen mostanáig 1,1 °C eszerint az idősor szerint a globális átlaghőmérséklet emelkedése. Voltak közben lehűlési szakaszok is, pl. 1940 és 1970 között, de összességében 1850-hez képest 1,1 fok volt az átlaghőmérséklet-emelkedés. Ha nem is lesz a jövőben lehűlési szakasz és rendületlenül folytatódik tovább az a trend, amivel most ijesztgetnek bennünket, akkor 2050-re 0,5 fok lesz az átlaghőmérséklet-emelkedés. Teljesen mindegy, hogy mi ennek az oka egyébként. És azt se tudjuk, hogy meddig fog folytatódni, mert bármikor átválthat ez a felmelegedés egy nagyon jelentős lehűlésbe, vagy

pedig hullámozhat tovább. Tényleg csak a Jóisten tudja, hogy hogyan. Gondoljunk bele abba, hogy Szingapúrban az átlaghőmérséklet 28 fok, Osloban pedig 6 fok. A kettő között 22 Celsius fok különbség van. Ebből következik az, hogy mit kell tenni, mert ez a különbség 14-szerese annak, mint amennyivel 1850-től 2050-ig a számítás szerint emelkedik az átlaghőmérséklet. Ez összesen 1,6 fok, azaz 1,1 fok plusz 0,5 fok. Tehát az ember tud alkalmazkodni bármihez. Korlátlan az alkalmazkodóképessége. Nem az éghajlatot kellene megpróbálni befolyásolni, mert ez teljesen fölösleges pénzkidobás, anyag- és energiapazarlás (mindenféle szempontból teljesen értelmetlen), hanem alkalmazkodni kell az emberiségnek. Eddig is voltak jelentős éghajlatváltozások. Mindig alkalmazkodott hozzá az ember. De sohasem próbálta meg senki sem az éghajlatot módosítani. Mert az, amint mondtam, teljesen irreális dolog.